

**TIETOA UNITED BANKERS -KONSERNIN YHTIÖISTÄ
JA NIIDEN TARJOAMISTA PALVELUISTA**

Sisällys

1	SIJOITUSPALVELULAIN MUKAISET ENNAKKOTIEDOT.....	4
2	TIEDOT UNITED BANKERS -KONSERNIN PALVELUNTARJOAJISTA.....	4
2.1	UB Omaisuudenhoito Oy.....	4
2.2	UB Rahastoyhtiö Oy.....	4
2.3	UB Rahoitus Oy.....	4
2.4	UB Meklarit Oy.....	4
2.5	UB Corporate Finance Oy.....	4
2.6	Sidonnaisasiamiehet.....	5
3	VAKUUTUKSEN TARJOAMISESTA ANNETUN LAIN MUKAISET ILMOITUKSET.....	5
4	VALVOVA VIRANOMAINEN.....	5
4.1	Finanssivalvonta.....	5
4.2	Muut viranomaiset.....	5
5	UNITED BANKERS -KONSERNIN TARJOAMIEN SIJOITUSPALVELUJEN PÄÄOMINAISUUDET.....	5
5.1	Yleistä.....	5
5.2	Asiakasluokittelu.....	6
5.3	Toimeksiantojen välitys ja toteutus.....	6
5.4	Sijoitusneuvonta.....	6
5.5	Omaisuudenhoitopalvelut.....	6
5.6	Säilytyspalvelut.....	7
5.7	Rahastot.....	7
5.8	Liikkeeseenlaskupalvelut.....	7
5.9	Asiointitavat.....	7
5.10	Puheluiden, keskustelujen ja sähköisen viestinnän tallentaminen.....	7
5.11	Asiakasraportointi.....	8
5.12	Sijoituspalveluihin liittyvät kulut ja palkkiot.....	8
6	KULUTTAJANSUOJALAIN MUKAINEN TIEDOTE ETÄMYNNISTÄ.....	8
6.1	Tiedote.....	8
6.2	Peruuttamisoikeus.....	8
7	KANNUSTIMIA KOSKEVAT TIEDOT.....	8
8	ETURISTIRIITILANTEET.....	9
9	VEROTUS.....	9
10	ASIAKASNEUVONTA JA OIKEUSSUOJA- KEINOT.....	10
10.1	Asiakasneuvonta ja -palaute.....	10
10.2	Vakuutus- ja rahoitusneuvonta sekä sijoituslautakunta (FINE).....	10
10.3	Kuluttajariitalautakunta.....	11
11	RAHOITUSVÄLINEIDEN PÄÄOMINAISUUDET.....	11
11.1	Osakkeet.....	11
11.2	Joukkovelkakirjalainat.....	11
11.3	Yritysten liikkeeseen laskemat joukko- velkakirjalainat.....	12
11.4	Strukturoidut sijoituslainat.....	12

11.5	Rahastot	12
11.6	Sijoitusrahastot (UCITS)	12
11.7	Erikoissijoitusrahastot ja vaihtoehto- rahastot (AIF)	12
11.8	Pörssilistatut rahastot	13
11.9	Indeksiosuudet	13
11.10	Johdannaissopimukset	13
11.11	Warrantit	13
12	KESKEISET SJOITTAMISEEN LIITTYVÄT RISKIT	13
12.1	Yleistä riskeistä	13
12.2	Likviditeettiriski	14
12.3	Vipuvaikutusriski	14
12.4	Luotto- ja liikkeeseenlaskijariski	14
12.5	Markkinariski	14
12.6	Tuottoriski	14
12.7	Valuuttariski	14
12.8	Korkoriski	14
12.9	Ennenaikaisen lunastuksen riski	14
12.10	Vastapuoliriski	14
12.11	Yritysriski	14
12.12	Selvitysriski	14

1 SIIJOITUSPALVELULAIN MUKAISET ENNAKKOTIEDOT

Tähän asiakirjaan on koottu sijoituspalvelulain ja sen nojalla annetun viranomaissääntelyn mukaisia tietoja United Bankers Oyj -konsernin ("UB-konserni") yhtiöistä ja niiden tarjoamista sijoituspalveluista, yleisimmistä rahoitusvälineistä ja niihin liittyvistä tyypillisimmistä riskeistä sekä kannustimista sekä toimintaperiaatteista koskien eturistiriitojen hallintaa.

Tässä asiakirjassa on esitetty myös rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevan kuluttajansuojalain edellyttämät yleiset ennakotiedot, jotka kuluttajalle on annettava ennen sopimuksen tekemistä.

Lisäksi tähän sisältyy vakuutusolosopimuslain ja vakuutus-ten tarjoamisesta annetun lain ja niiden nojalla annetun viranomaissääntelyn mukaiset tiedot UB-konsernin kautta tarjottavista vakuutusmuotoisista sijoitustuotteista.

2 TIEDOT UNITED BANKERS -KONSERNIN PALVELUNTARJOAJISTA

2.1 UB Omaisuudenhoito Oy

UB Omaisuudenhoito Oy (Y-tunnus 1071069-8) (jäljempänä "UB") on suomalainen sijoituspalveluyritys, jolla on Finanssivalvonnan myöntämä sijoituspalveluyrityksen toimilupa kaupankäyntiin omaan lukuun, liikkeeseenlaskun järjestämiseen, omaisuudenhoitoon, sijoitusneuvontaan sekä toimeksiantojen toteuttamiseen ja välittämiseen.

Lisäksi UB:lla on lupa tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä ja hoitoa, sijoituspalveluihin liittyvää luoton ja rahoituksen myöntämistä, valuuttapalveluja sekä tuottaa sijoitustutkimuksia, rahoitusanalyysijä ja yleisiä suosituksia rahoitusvälineille.

UB on myös vakuutusedustaja ja on rekisteröity Finanssivalvonnan ylläpitämään vakuutusedustajarekisteriin. UB on United Bankers Oyj:n täysin omistama tytäryhtiö.

UB:lla on toimipisteet alla luetelluissa kaupungeissa ja sivuliike Tukholmassa. UB tarjoaa palveluja lisäksi Finanssivalvonnan sidonnaisasiamiesrekisteriin rekisteröityjen sidonnaisasiamiestensä kautta.

Yhteystiedot

Aleksanterinkatu 21 A, 00100 Helsinki
Puhelin (vaihe): 09 25 380 300
Sähköposti: etunimi.sukunimi@unitedbankers.fi
Lisätietoja: unitedbankers.fi

Muut UB Omaisuudenhoito Oy:n toimipisteet yhteystietoihin löytyvät UB-konsernin verkkosivuilta: unitedbankers.fi/fi/yhteystiedot/

2.2 UB Rahastoyhtiö Oy

UB Rahastoyhtiö Oy (Y-tunnus 2118101-5) on sijoitusrahastolain mukainen rahastoyhtiö ja sillä on Finanssivalvonnan myöntämä toimilupa sijoitusrahastotoiminnan harjoittamiseen sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen toimilupa.

UB Rahastoyhtiö Oy on United Bankers Oyj:n täysin omistama tytäryhtiö.

Yhteystiedot

Aleksanterinkatu 21 A, 00100 Helsinki
Puhelin (vaihe): 09 25 380 300
Sähköposti: etunimi.sukunimi@unitedbankers.fi
Lisätietoja: unitedbankers.fi

2.3 UB Rahoitus Oy

UB Rahoitus Oy (Y-tunnus: 2700119-3) on Finanssivalvonnan myöntämä lupa toimia joukkolainanhaltijoiden edustajana ja oikeus tarjota maksupalveluja. UB Rahoitus Oy on UB:n täysin omistama tytäryhtiö.

Yhteystiedot

Aleksanterinkatu 21 A, 00100 Helsinki
Puhelin (vaihe): 010 524 4520
Sähköposti: etunimi.sukunimi@unitedbankers.fi
Lisätietoja: ubrahoitus.fi

2.4 UB Meklarit Oy

UB Meklarit Oy (Y-tunnus: 2653338-2) harjoittaa vakuutusmeklaritoimintaa, ja se on rekisteröity Finanssivalvonnan vakuutusedustajarekisteriin. UB Meklarit Oy on UB:n täysin omistama tytäryhtiö.

Yhteystiedot

Aleksanterinkatu 21 A, 00100 Helsinki
Puhelin (vaihe): (09) 25 380 300
Sähköposti: etunimi.sukunimi@unitedbankers.fi
Lisätietoja: unitedbankers.fi

2.5 UB Corporate Finance Oy

UB Corporate Finance Oy (Y-tunnus: 3373293-7) tarjoaa yhteisöille yritys- ja pääomajärjestelyihin sekä yritys-kauppoihin liittyviä neuvonantopalveluja.

UB Corporate Finance Oy on United Bankers Oyj:n täysin omistama tytäryhtiö.

Yhteystiedot

Aleksanterinkatu 21 A, 00100 Helsinki
Puhelin (vaihe): (09) 25 380 300
Sähköposti: etunimi.sukunimi@unitedbankers.fi
Lisätietoja: unitedbankers.fi

2.6 Sidonnaisasiamiehet

UB tarjoaa palveluja ja tuotteita myös sen vastuulla ja lukuun toimivien sidonnaisasiamiesten kautta. Sidonnaisasiamiehet voivat:

- (i) vastaanottaa ja välittää UB:n tarjoamiin sijoitus- ja oheispalveluihin tai rahoitusvälineisiin liittyviä asiakkaiden ohjeita ja toimeksiantoja;
- (ii) välittää UB:n tarjoamia rahoitusvälineitä asiakkaille;
- (iii) antaa UB:n tarjoamia rahoitusvälineitä koskevaa neuvontaa asiakkaille; ja
- (iv) markkinoida UB:n tarjoamia sijoitus- ja oheispalveluita asiakkaille.

UB:n sidonnaisasiamiehet on rekisteröity Finanssivalvonnan ylläpitämään julkiseen sidonnaisasiamiesrekisteriin. Sidonnaisasiamiesrekisteri on löydettävissä Finanssivalvonnan verkkosivuilta: finanssivalvonta.fi/rekisterit/

3 VAKUUTUKSEN TARJOAMISESTA ANNETUN LAIN MUKAISET ILMOITUKSET

UB toimii vakuutusasiamiehenä edustamiensa vakuutus-tenanttien lukuun ja vastuulla. UB edustaa seuraavia vakuutuksenantajia: Wealins S. A., LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, SEB Life International Assurance Company dac, Swiss Life (Luxembourg) S.A., Utmost Luxembourg S.A., Utmost PanEurope dac, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia.

UB ei omista suoraan tai välillisesti mitään osuutta minään vakuutuksenantajan äänimäärästä tai pääomasta. Vakuutuksenantaja tai vakuutuksenantajan emoyritys ei omista suoraan tai välillisesti mitään osuutta UB:n äänimäärästä tai pääomasta. UB antaa asiakkailleen henkilökohtaisia suosituksia tarjoamistaan vakuutuksista sekä vakuutusten tasapuoliseen analyysiin perustuvia henkilökohtaisia suosituksia.

UB ja sen vakuutusasiamiesyhteistyökumppanit on merkitty Finanssivalvonnan ylläpitämään vakuutusedustajarekisteriin. UB:n vakuutusedustustoimintaa valvoo Finanssivalvonta. Vakuutusedustajien rekisteri löytyy Finanssivalvonnan verkkosivuilta: finanssivalvonta.fi/rekisterit/.

4 VALVOVA VIRANOMAINEN

4.1 Finanssivalvonta

UB Omaisuudenhoito Oy:n, UB Rahastoyhtiö Oy:n, UB Rahoitus Oy:n, UB Meklarit Oy:n ja sidonnaisasiamiesten toimintaa valvova viranomainen on Finanssivalvonta.

Yhteystiedot

Snellmaninkatu 6, PL 159, 00101, Helsinki
Puhelin (vaihe): 010 831 51

Sähköposti: finanssivalvonta@finanssivalvonta.fi

Lisätietoja: finanssivalvonta.fi/

4.2 Muut viranomaiset

Kuluttaja-asiamies

Kuluttaja-asiamies valvoo kuluttajien taloudelliseen turvallisuuteen liittyviä menettelyitä kuluttajansuojalain ja myös muun muassa maksupalvelulain nojalla. Kuluttaja-asiamiehen tehtävänä on osaltaan valvoa rahoitus- ja vakuutuspalvelujen markkinointia ja sopimusehtojen kohtuullisuutta. Rahoituspalveluihin luetaan muun muassa yksityistalouksien sijoitustoiminta eri muodoissaan. Vakuutuspalveluihin kuuluvat muun muassa vakuutusten myynti.

Yhteystiedot

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV)
Postiosoite: KKV, PL 5, 00531 Helsinki
Puhelin: 029 505 3000 (vaihe)
Lisätietoja: kkv.fi

Tietosuojavaltuutettu

Tietosuojavaltuutettu valvoo, ohjaa ja tarkastaa henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta. Tietosuojavaltuutetun puoleen voi kääntyä henkilötietojen käyttöä, tarkastusoikeutta, virheenoikaisua, luovuttamista ja suojaamista koskevilla ongelmatilanteissa.

Yhteystiedot

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelin: 029 566 6700 tai 029 566 6768
Lisätietoja: tietosuoja.fi

5 UNITED BANKERS -KONSERNIN TARJOAMIEN SIOJITUSPALVELUJEN PÄÄOMINAISUUDET

5.1 Yleistä

Alla esitellään UB:n tarjoamia sijoituspalveluja. Sääntelyn edellyttämä materiaali, kulloinkin voimassa oleva hinnasto sekä lisätietoja yksittäisistä tuotteista ja palveluista on saatavilla UB-konsernin verkkosivuilta: unitedbankers.fi/, välilehdellä "Asiakkuus – Asiakasinformaatio" sekä tuote- ja palvelukohtaisilla sivuilla.

Palveluita ja tuotteita koskevat kulut ja palkkiot määräytyvät kulloinkin voimassa olevien UB-konsernin hinnastojen mukaisesti tai muutoin asiakkaalle ilmoitettujen tai asiakkaan kanssa sovittujen maksujen ja palkkioiden mukaan. Asiakkaalla on mahdollisuus saada kaikki sijoituspalvelulain mukaan annettavat tiedot maksutta sähköisessä muodossa tai paperilla.

5.2 Asiakasluokittelu

Sijoituspalvelulain mukaan sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin. Lähtökohtaisesti UB luokittelee kaikki asiakkaansa ei-ammattimaisiksi asiakkaiksi.

Lisätietoja UB:n tekemästä asiakasluokittelusta on saatavilla UB:n toimipisteistä tai verkkosivuilla: unitedbankers.fi/, välilehdellä ”Asiakkuus – Asiakasinformaatio”.

5.3 Toimeksiantojen välitys ja toteutus

UB tarjoaa asiakkailleen arvopaperinvälityspalveluja, eli toimeksiantojen vastaanottamista, välittämistä ja toteuttamista sekä kotimaisilla että ulkomaisilla arvopapereilla ja muilla rahoitusvälineillä. Toimeksiannolla tarkoitetaan asiakkaan UB:lle antamaa, asiakasta sitovaa määräystä ostaa tai myydä sijoituskohteita tai suorittaa muita sijoituskohteisiin liittyviä toimia.

Arvopapereiden ja muiden rahoitusvälineiden hankintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi jopa menettää. Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan on syytä perehtyä sijoitusmarkkinoihin ja eri sijoitusvaihtoehtoihin. Asiakas vastaa itse omien sijoituspäätöstensä taloudellisista tuloksista.

UB-konsernilla on toimeksiantojen toteuttamista ja välittämistä koskevat toimintaperiaatteet ja prosessit sen varmistamiseksi, että asiakkaalle saavutetaan paras mahdollinen tulos ottaen huomioon toimeksiannon toteuttamisen kannalta olennaiset seikat, kuten hinta, kustannukset, nopeus, toteuttamisen ja toimituksen todennäköisyys, suuruus ja luonne. Sitä osin kuin UB toteuttaa asiakkaidensa toimeksiantoja, julkistaa se verkkosivuillaan vuosittain kunkin rahoitusvälinelajin osalta viisi kaupan käyntivolyymilla tärkeintä toteuttamispaikkaa edellisen vuoden osalta sekä tiedot toteutuksen laadusta.

Yhteenveto UB-konsernin toimeksiantojen toteuttamista koskevista periaatteista on saatavilla UB:n toimipisteistä tai verkkosivuilla: unitedbankers.fi/, välilehdellä ”Asiakkuus – Asiakasinformaatio”.

5.4 Sijoitusneuvonta

Tarjotessaan arvopaperinvälityspalvelua UB voi tarjota asiakkailleen myös sijoitusneuvontaa eli rahoitusvälineitä koskevia yksilöllisiä suosituksia kuten esimerkiksi suosituksen hankkia tai olla hankkimatta tiettyä rahoitusvälinettä. Yksilöllisen suosituksen antamisesta ei kuitenkaan ole kyse silloin, kun asiakkaalle annetaan yleistä esittelyä UB:n tarjoamista sijoituspalveluista, rahoitusvälineistä tai rahasto-osuuksista tai kun asiakkaalle referoidaan

sijoitustutkimuksissa julkaistuja tietoja.

UB:n asiakkailleen tarjoama sijoitusneuvonta on luonteeltaan ei-riippumatonta. Sijoituspalvelulain mukaisella ei-riippumattomalla sijoitusneuvonnalla tarkoitetaan muuta kuin riippumatonta sijoitusneuvontaa. UB:n tarjoama sijoitusneuvonta ei perustu laajaan analyysiin markkinoilla saatavista eri rahoitusvälineistä, vaan rajoittuu pääasiallisesti UB-konsernin omiin tuotteisiin tai sellaisiin tuotteisiin, joihin UB:lla on läheinen sidos.

Ennen sijoitusneuvonnan tarjoamista asiakkaasta kerätään kaikki tarvittavat tiedot ja tehdään soveltuvuuden arviointi, jotta UB voi varmistua siitä, että asiakkaalle annettu henkilökohtainen suositus vastaa asiakkaan sijoitustavoitteita ja henkilökohtaisia olosuhteita muun muassa sijoitusajan osalta. Tietoja kerätään asiakkaan riskinottohalukkuudesta, taloudellisesta asemasta, sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä tappionsietokyvystä ja kestävyysmieltymyksistä, jotta UB voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä ja palveluja. Mikäli asiakas ei anna UB:lle riittäviä tietoja tai UB katsoo, ettei arvopaperi tai palvelu ole asiakkaalle soveltuva, ilmoittaa UB tästä asiakkaalle ja varoittaa liiketoimeen sisältyvästä riskistä. UB ei tarjoa asiakkaalle säännöllistä arviointia asiakkaalle suositeltujen rahoitusvälineiden soveltuvuudesta, ellei asiakkaan kanssa ole erikseen toisin sovittu.

5.5 Omaisuudenhoitopalvelut

UB tarjoaa yksityishenkilöille, yhteisöille ja institutionaalisille sijoittajille varainhoitoa. Täyden valtakirjan omaisuudenhoitopalvelulla tarkoitetaan rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn kirjallisen omaisuudenhoitosopimuksen nojalla siten, että päätösvalta sijoittamisesta on annettu kokonaan tai osittain toimeksiannon saajalle eli omaisuudenhoitajalle.

Omaisuudenhoitosopimuksessa määritetään muun muassa sijoitusstrategia, sopimuksen piirissä oleva omaisuus ja rahoitusvälineet sekä niitä koskevat toimenpiteet ja niihin kohdistuvat rajoitukset ja vahvistetaan asiakkaan hyväksymä riski- ja tuottotaso.

Täyden valtakirjan omaisuudenhoidossa asiakas ei tee itse yksittäisiä sijoituspäätöksiä, vaan UB huolehtii varojen sijoittamisesta sopimuksessa sovitulla tavalla. Asiakkaalla on kuitenkin velvollisuus seurata aktiivisesti omaisuudenhoitajan toimittamia raportteja, joista ilmenevät tehdyt sijoitukset ja sijoitusvarallisuuden arvo. Täyden valtakirjan omaisuudenhoito on pääosin toteutettu siten, että sijoituksia tehdään UB:n asiantuntijoiden laatiman ja ylläpitämän varainhoitomallin mukaisesti. Salkunhoitajat tekevät malliin sisältyvien varainhoitostrategioiden salkkuihin kulloisessakin markkinatilanteessa perusteltuja muutoksia parhaan tietämyksensä mukaisesti.

Konsultatiivinen omaisuudenhoito tarkoittaa sitä, että UB antaa asiakkaalleen suosituksia sijoitusten tekemiseen,

mutta asiakas tekee lopulliset sijoituspäätökset itse. UB ja asiakas tekevät aluksi omaisuudenhoitoa koskevan sopimuksen ja sopivat samalla siitä, millainen on asiakkaan hyväksymä riskitaso sekä asiakkaan tuotto-odotus. Asiakas saa käyttöönsä UB:n sijoitusammattilaisten asiantuntevia neuvoja, joiden avulla asiakas voi tehdä sijoituspäätöksiä omaa asiantuntemustaan laajempien tietojen varassa. Omaisuudenhoitopalvelu ei takaa tuottotavoitteisiin pääsemistä, ja asiakas voi omaisuudenhoitopalvelusta huolimatta menettää sijoittamansa pääoman.

UB:n omaisuudenhoitopalvelujen ehdot ovat saatavilla UB:n toimipisteistä tai UB-konsernin verkkosivuilla: unitedbankers.fi/, välilehdellä "Asiakkuus – Asiakasinformaatio".

5.6 Säilytyspalvelut

UB tarjoaa asiakkailleen säilytyspalvelua kattaen asiakkaan rahoitusvälineiden ja rahavarojen säilytyksen. Arvo-osuustiliä tarvitaan arvo-osuusmuotoisten osakkeiden, joukkovelkakirjalainojen sekä muiden arvopapereiden säilyttämistä varten. Asiakkaan rahavarat säilytetään asiakkaan lukuun UB:n nimissä olevilla asiakasvaratilillä suomalaisessa talletuspankissa tai muussa valtiossa toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa. Asiakkaiden rahoitusvälineiden säilyttämiseen sovelletaan UB:n sijoituspalveluiden yleisiin ehtoihin sisältyviä säilytyksen ehtoja. Asiakasvarat säilytetään aina luotettavalla tavalla erillään UB:n ja UB-konserniin kuuluvien yhtiöiden varoista.

Arvo-osuustilien ja rahasto-osuuksien hallintaan sekä kirjanpitoon käytettävien järjestelmien avulla varmistetaan, että asiakkaan varat voidaan milloin tahansa erottaa yhtiön omista varoista ja muiden asiakkaiden varoista. Lisäksi asiakkaiden varoja ja niiden muutoksia voidaan luotettavasti ja jatkuvasti seurata sekä kokonaisuutena että erikseen kunkin asiakkaan osalta.

Mikäli UB ei jostakin syystä pystyisi palauttamaan ei-ammattimaisille asiakkaille varoja, jotka ovat olleet sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä UB:n hallussa tai hallinnoitavana, korvataan rahavarat osittain Sijoittajien korvausrahastosta. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidattomia saatavia sopimuksen mukaisesti. Mikäli taas UB:n säilytyksessä olevat varat ovat UB:n asiakasvaratilillä tai kirjautumassa asiakasvaratilille, kuuluvat varat talletussuojan piiriin.

Lisätietoja ja tarkempi kuvaus asiakkaan omaisuuden säilyttämisestä ja sijoittajansuojasta on saatavissa UB:n toimipisteistä tai UB-konsernin verkkosivuilla: unitedbankers.fi/, välilehdellä "Asiakasinformaatio".

5.7 Rahastot

UB Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimien sijoitusrahastojen ja erikoissijoitusrahastojen pääominaisuudet on kerrottu

kunkin rahaston virallisissa materiaaleissa, jotka ovat saatavilla rahastokohtaisilla verkkosivuilla. Linkit rahastoihin löytyvät UB-konsernin verkkosivuilla: unitedbankers.fi/fi/palvelut-ja-tuotteet/rahastot/.

5.8 Liikkeeseenlaskupalvelut

UB voi toimilupansa puitteissa toimia yhteisöasiakkaiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskujen tai myynnin järjestäjänä ilman merkintä- ja ostositoumuksen antamista esimerkiksi osakkeiden tai muiden rahoitusvälineiden kuten strukturoitujen sijoitustuotteiden liikkeeseenlaskuissa. Palvelun sisältö ja palkkiot määritellään aina erikseen kuttakin toimeksiantoa koskevassa toimeksiantosopimuksessa.

5.9 Asiointitavat

Asiakas voi asioida UB-konsernin yhtiöiden kanssa tarjottavasta palvelusta riippuen kirjallisesti, kirjeitse tai sähköpostin tai OmaUB-verkkopalvelun välityksellä, taikka puhelimitse tai tapaamalla UB:n edustajia henkilökohtaisesti. Sijoituspalveluiden yleisissä ehdoissa on tarkemmin määritelty toimeksiantojen antamisessa ja ilmoituksen tai tiedon lähettämisessä ja vastaanottamisessa käytettävä tapa. UB-konserni tarjoaa asiakaspalvelua suomen ja ruotsin kielellä.

Sähköpostin ja verkkopalvelujen käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä, muun muassa tietoturvaan liittyviä riskejä, joista asiakkaan tulee olla tietoinen. UB-konsernilla on oikeus luottaa sähköpostin ja verkkopalveluiden välityksellä saamansa viestin aitouteen ja oikeellisuuteen.

5.10 Puheluiden, keskustelujen ja sähköisen viestinnän tallentaminen

UB:lla on lainsäädäntöön perustuva velvollisuus tallentaa sijoituspalveluiden tarjoamiseen liittyvät, asiakkaan kanssa käytävät puhelinkeskustelut ja sähköinen viestintä, jotka johtavat tai voivat johtaa asiakastoimeksiantojen vastaanottamiseen, välittämiseen tai toteuttamiseen. Lisäksi UB on velvollinen pitämään kirjaa asiakkaan kanssa henkilökohtaisessa tapaamisessa käytävistä keskusteluista.

Tallenteita ja sähköisiä viestejä voidaan käyttää toimeksiantojen todentamiseen, riskienhallintaan liittyviin tarkoituksiin ja todistustarkoituksiin riitatilanteissa. UB:lla on oikeus käyttää puhelin- ja muita tallenteita todisteina toimeksiannossa mahdollisesti ilmenevien erimielisyyksien ratkaisemisessa. Finanssivalvonnalla on oikeus saada pyynnöstä kopiot tallenteista. Tallenteet ja sähköiset viestit säilytetään vähintään viiden vuoden ajan, jollei viranomaisen pyydä säilytyksen pidentämistä seitsemään vuoteen laillisella perusteella.

5.11 Asiakasraportointi

UB raportoi asiakkailleen palveluihin liittyvistä toimista asiakassopimuksessa ja tuotteita ja palveluita koskevissa ehdoissa sovitulla tavalla ja sovittuina ajankohtina. Sovitun raportoinnin lisäksi asiakkaalla on oikeus saada pyynnöstä tietoja omista sijoituksistaan. UB:lla on oikeus veloitaa raportoinnista kulloinkin voimassa olevan palveluhinnaston mukaiset maksut ja palkkiot.

5.12 Sijoituspalveluihin liittyvät kulut ja palkkiot

Sijoituspalvelusta perittävät palkkiot ilmenevät kyseistä palvelua koskevasta asiakassopimuksesta. Asiakkaalla on mahdollisuus saada tiedot kuluista ja veloituksista puhelimitse ennen toimeksiannon toteuttamista. Jos tietystä toimenpiteestä perittäviä palkkioita tai kuluja ei ole määritelty asiakassopimuksessa tai hinnastossa, on asiakkaalla velvollisuus maksaa UB:lle toimenpiteestä kohutuullinen palkkio sekä sen aiheuttamat kustannukset.

6 KULUTTAJANSUOJALAIN MUKAINEN TIEDOTE ETÄMYNNISTÄ

6.1 Tiedote

Tähän kohtaan 6 on koottu rahoituspalvelujen etämyyntiä koskevan kuluttajansuojalain 6a luvun 6–9 §:ien edellyttämät yleiset ennakotiedot, jotka kuluttajalle (jäljempänä ”asiakas”) on annettava ennen etäsopimuksen tekemistä. Tämä tiedote on osa etämyyntisopimusta siltä osin, kun kyse on peruuttamisoikeudesta. Etämyynnistä on kyse silloin, kun sopimus palvelusta tehdään muutoin kuin satunnaisesti etäviestintäjärjestelmää käyttäen alusta loppuun siten, että asiakas ei henkilökohtaisesti tapaa UB:n edustajaa.

Ennakotiedot, sopimusehdot ja asiakaspalvelu ovat saatavilla sekä suomen, ruotsin että englannin kielellä. Mikäli sopimusehtojen tai muiden kirjallisten asiakirjojen eri kieliversioiden välillä on eroja, suomenkieliset ehdot ja asiakirjat ratkaisevat.

Kuluttajansuojalain edellyttämät etämyynnin ennakotiedot ovat saatavilla seuraavasti:

- (i) tiedot palveluntarjoajasta ja valvovasta viranomaisesta löytyvät tämän asiakirjan kohdasta 2 ”Tiedot United Bankers -konsernin palveluntarjoajista”,
- (ii) tiedot rahoitusvälineestä ja/tai -palvelusta löytyvät UB-konsernin verkkosivuilta osoitteessa: unitedbankers.fi/ sekä kunkin tuotteen tuotekohtaisista materiaaleista ja/tai sopimusehdoista; ja

- (iii) tiedot asiakasneuvonnasta ja oikeussuojakeinoista löytyvät tämän asiakirjan kohdasta 10 ”Asiakasneuvonta ja oikeussuojakeinot”.

6.2 Peruuttamisoikeus

Asiakkaalla on oikeus peruuttaa etämyynnissä tehty rahoituspalveluja koskeva sopimus, kuten arvo-osuustili- ja arvopaperisäilytys sopimus.

Peruuttamisoikeutta ei kuitenkaan ole sijoitustuotteissa, joiden arvo vaihtelee markkinoilla tapahtuvien muutosten mukaan. Näin ollen kuluttaja-asiakkaalla ei ole peruuttamisoikeutta, kun kyseessä on toimeksiantojen välittäminen ja toteuttaminen tai tuotteet tai palvelut, joiden hinta tai arvo riippuu sellaisista muutoksista rahoitusmarkkinoilla, joihin UB ei voi vaikuttaa. Tällaisia ovat mm. rahoitusvälineitä, sijoituspalveluita ja -tuotteita koskevat sopimukset. Peruuttamisoikeutta ei ole, kun kyseessä on omaisuudenhoitosopimuksen perusteella toteutetut asiakkaan omaisuutta koskevat toimeksiannot eikä silloin, kun etäviestintävälinettä käyttäen tapahtuva asiointi liittyy jo olemassa olevaan sopimukseen tai jos sopimus täytetään asiakkaan nimenomaisesta pyynnöstä ennen peruuttamisajan päättymistä. Peruuttamisoikeutta ei ole myöskään sopimusmuutoksia tehtäessä.

Peruuttamisoikeus on voimassa neljätoista (14) vuorokautta siitä, kun etäsopimus on syntynyt taikka kun asiakas on saanut tai voinut saada haltuunsa ennakotiedot ja sopimusehdot. Jos asiakas haluaa käyttää peruuttamisoikeutta, hänen tulee ilmoittaa siitä UB:lle. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti asiakkaan asiakasvastaavalle tai UB:n asiakaspalveluun. Ilmoituksessa on yksilöitävä peruutettava sopimus. UB:lla on oikeus periä asiakkaalta peruutettavan sopimuksen tai hinnaston mukainen palkkio siltä ajalta, kun rahoituspalvelua koskeva sopimus on ollut voimassa tai rahoitusvälineitä on ollut säilytyksessä. Säilytyspalkkio peritään myös tyhjän arvo-osuustilin ylläpidosta.

UB:n yleiset sijoituspalveluiden ehdot ovat saatavilla UB:n toimipisteistä tai verkkosivuilla: unitedbankers.fi/, välilehdellä ”Asiakkuus – Asiakasinformaatio”.

7 KANNUSTIMIA KOSKEVAT TIEDOT

Kannustimilla tarkoitetaan sijoituspalvelulain mukaisesti välityspalkkioita, provisioita tai muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa sijoituspalvelun tai siihen liittyvän oheispalvelun yhteydessä.

Sijoituspalvelulain mukaan rahoitusvälineitä välitettäessä ja ei-riippumatonta sijoitusneuvontaa tarjotessa kannustimet ovat sallittuja, mikäli niiden maksamista ja vastaanottamista voidaan perustella asiakkaalle annettavan palvelun laadun parantamisella. Kannustimet eivät saa häiritä sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan UB:n on toimittava rehellisesti, tasapuolisesti ja

ammattimaisesti asiakkaidensa etujen mukaisesti. UB on velvollinen huolehtimaan, että sen vastaanottama kannustin on arvoltaan oikeassa suhteessa asiakkaan saamaan laadun parannukseen nähden.

UB voi sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä maksaa tai vastaanottaa jakelupalkkioita eli kannustimia sekä yhteistyökumppaneiltaan että samaan konserniin kuuluvilta yhtiöiltä. Kannustimien vastaanottamisen perusteena ovat muun muassa laajempi tuotevalikoima ja jatkuva lisäpalvelu. Maksuilla ja palkkioilla muun muassa katetaan toiminnasta aiheutuvia kustannuksia ja niiden tarkoituksena on parantaa kyseisen palvelun kohteena olevalle asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua tai mahdollistaa tietyn palvelun tai tuotteen tarjoaminen ja ylläpitäminen.

Asiakkaalle annetaan ennen palvelun tarjoamista erikseen tieto kyseiseen palveluun liittyvien kannustimien määrästä tai tietoa niiden laskentamenetelmästä, jolloin saadun tai maksetun maksun tai edun tarkka määrä ilmoitetaan asiakkaalle jälkikäteen osana vuosiraportointia.

Mikäli UB vastaanottaa kannustimia täyden valtakirjan omaisuudenhoitopalveluun liittyen, palautetaan tällaiset rahalliset edut täysimääräisesti jälkikäteen asiakkaalle ja raportoidaan osana vuosiraportointia. Muiden sijoituspalveluiden osalta asiakkaalle annetaan ennen palvelun tarjoamista erikseen tieto kyseiseen palveluun liittyvien kannustimien määrästä tai tietoa niiden laskentamenetelmästä, jolloin saadun tai maksetun maksun tai edun tarkka määrä ilmoitetaan asiakkaalle jälkikäteen.

UB voi lisäksi vastaanottaa tai tarjota yhteistyökumppaneilleen vähäisiä ei-rahallisia etuja, kuten tuotteisiin ja palveluihin liittyviä materiaaleja sekä seminaari- ja koulutustilaisuuksia ja näihin tai muihin liiketapaamisiin liittyviä kohtuullisia tarjoiluja. Kyseisten vähäisten ei-rahallisten etujen tarkoituksena on muun muassa osaamisen ja tuotetuntemuksen parantaminen.

8 ETURISTIRIITATILANTEET

Eturistiriidalla tarkoitetaan sijoituspalvelun tarjoamiseen tai sijoitusrahastotoimintaan liittyvää tilannetta, jossa eri tahojen edut ovat keskenään vastakkaiset tai ristiriidassa. Asiakkaan edut voivat olla ristiriidassa UB:n tai sen konserniyhtiöiden etujen kanssa tai mainittujen yhtiöiden johdon ja henkilökunnan etujen kanssa. Eturistiriitatilanne voi syntyä myös UB:n asiakkaiden välille.

UB pyrkii asianmukaisin toimenpitein tunnistamaan ja ehkäisemään mahdolliset eturistiriitatilanteet. Eturistiriitatilanteiden hallitsemiseksi ja ehkäisemiseksi UB:lla on käytössä tietojärjestelmäratkaisuja ja hallinnollisia menettelytapoja sekä eturistiriitojen tunnistamista ja hallintaa koskevat periaatteet. UB pyrkii varmistamaan erilaisia liiketoimintoja suorittavalle henkilöstölle ja konsernin eri liiketoiminta-alueille riittävän riippumattoman aseman, jotta

asiakkaiden etu voidaan ottaa huomioon kaikessa toiminnassa.

UB:lla eturistiriitoja hallitaan esimerkiksi seuraavin tavoin:

- Henkilökunnalle on asetettu kaupankäyntisäännöt ja kaupankäyntiä valvotaan
- Asiakassalkkujen hoidosta vastaava UB Omaisuudenhoito Oy ei käy arvopaperikauppaa omaan lukuunsa
- Arvopaperinvälitysasiakkaiden toimeksiannot toteutetaan viivytyksettä erillään varainhoitopalvelun tarjoamisesta
- Tietojärjestelmien käyttöoikeuksien asianmukaisella rajoittamisella sekä eriyttämällä liiketoimintayksiköt fyysisesti (nk. kiinanmuurit)
- Kouluttamalla henkilökuntaa eturistiriitatilanteiden tunnistamiseen ja hallintaan liittyen
- Kohtelemalla asiakkaita tasavertaisesti ja noudattamalla ohjeita toimeksiantojen toteuttamisesta
- Noudattamalla kannustimia koskevia ohjeita
- Noudattamalla lahjonnan ja korruption estämistä sekä lahjoja ja vieraanvaraisuutta koskevia periaatteita
- Henkilökuntaa kielletään harjoittamasta kilpailevaa liiketoimintaa ilman etukäteistä lupaa
- Varmistamalla, että käytössä on riittävät valvontatoimet ja järjestelyt, joilla estetään ja hallitaan eturistiriitoja merkintä- ja liikkeeseenlaskutoimien järjestämiseen liittyen ja kyseisiä palveluja vastaanottavien eri asiakkaiden välillä.

Jos eturistiriitatilannetta ei kuitenkaan voida välttää, asiakkaalle annetaan ennen liiketoimen suorittamista riittävän yksityiskohtaiset tiedot eturistiriitatilanteen luonteesta ja syistä sekä asiakkaan etuihin kohdistuvien riskien pienentämiseksi suoritetuista toimenpiteistä. Asiakas harkitsee itsenäisesti, haluaako hän ilmoitetusta eturistiriitatilanteesta huolimatta suorittaa liiketoimen vai haluaako hän, että liiketoimi perutaan. UB pitää kirjaa kaikista potentiaalisista ja realisoituneista eturistiriitatilanteista UB-konsernin sisällä. Eturistiriitatilanteiden tunnistamista ja hallintaa koskevien periaatteiden sisältö ja ajantasaisuus tarkastetaan säännöllisesti.

9 VEROTUS

Asiakkaan tulee kiinnittää huomiota siihen, että sijoitusten omistukseen, tuotonmaksuihin, kauppoihin ja erääntymisiin liittyy veroseuraamuksia. Asiakkaan tulee huolehtia riittävien verotusta koskevien tietojen hankkimisesta jo ennen sijoituspäätösten tekoa. Sijoitusta harkitsevien tulisi kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Verotus perustuu asiakkaan yksilöllisiin olosuhteisiin ja verotus voi sijoitusaikana muuttua.

UB-konsernin yhtiöt eivät anna verotusneuvontaa. UB ei vastaa verolaeissa, oikeuskäytännössä eikä verotuskäytännössä tapahtuvista muutoksista.

Verotettavia pääomatuloja ovat mm. eräät korot, tuotto-rahastojen tuotot, joukkovelkakirjalainakaupan jälkimarkkinahyvitykset, pörssiyritysten osingot ja arvopapereiden luovutusvoitot. Arvopapereiden luovutustappiot ovat vähennyskelpoisia pääomatuloista tietyissä tilanteissa. Sijoitusomaisuuden, kuten arvo-osuuksien hoidosta ja säilyttämisestä aiheutuvat menot ovat pääsääntöisesti vähennyskelpoisia.

Varainsiirtovero maksetaan yleensä arvopapereiden vastikkeellisen luovutuksen yhteydessä. Varainsiirtoveroa ei tarvitse kuitenkaan maksaa esimerkiksi sellaisten arvopapereiden kaupoista, jotka ovat julkisen kaupankäynnin kohteena, jos kauppa tehdään pankin tai muun arvopaperinvälittäjän välityksellä. Lisäksi varainsiirtoveroa ei makseta esimerkiksi kaupoista ulkomaalaisilla osakkeilla.

Lisätietoja verotuksesta saa muun muassa omasta verotoimistosta sekä verohallinnon verkkosivuilta: vero.fi

10 ASIAKASNEUVONTA JA OIKEUSSUOJA-KEINOT

10.1 Asiakasneuvonta, -palaute ja -valitukset

Sijoituspalveluihin ja vakuutuksiin liittyvien palveluiden sekä niitä koskeviin sopimuksiin liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee aina ottaa yhteyttä ensisijaisesti omaan asiakasvastaavaansa tai yhteyshenkilöönsä UB:ssa tai asiakaspalveluun.

Asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa UB:lle palveluun liittyvästä virheestä ja siihen mahdollisesti liittyvästä vaatimuksesta.

Asiakaspalautteen käsittelyssä tavoitteena on, että palaute käsitellään johdonmukaisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla voimassa olevan sääntelyn mukaisesti. Asiakkaalla on oikeus saada palautteensa käsiteltyksi asianmukaisesti, tasapuolisesti ja ilman tarpeettomia viivytyksiä. Asiakkailta saatu palaute antaa myös UB:lle tärkeää tietoa palveluiden laadusta ja asiakastytyväisyydestä ja auttaa edelleen kehittämään palveluja ja toimintatapoja.

Asiakas voi antaa palautetta suullisesti tai kirjallisesti valitsemallaan tavalla puhelimitse, OmaUB -verkkopalvelun kautta, sähköpostitse, kirjeitse tai asiakastapaamisessa. Suullisesti annettuun asiakaspalautteeseen vastataan mahdollisuuksien mukaan välittömästi. Kirjalliseen asiakaspalautteeseen vastataan aina kirjallisesti.

Asiakasvalituksina käsitellään kaikki UB:lle yksilöidyt tyytymättömyyden ilmaisut. Asiakasvalituksia vastaanotetaan pääsääntöisesti ainoastaan kirjallisessa muodossa sähköpostitse, OmaUB -verkkopalvelun kautta tai kirjeitse. Yksilöity korvaus- tai muu vaatimus tulee toimittaa UB:lle kirjallisessa muodossa.

Asiakaspalautteet ja -valitukset ohjataan asianomaiseen liiketoimintayksikköön jatkokäsittelyyn, ja asiakkaalta voidaan pyytää mahdollista lisäselvitystä.

Tavoitteena on, että asiakaspalautteet ja -valitukset käsiteltäisiin ja niihin vastattaisiin mahdollisimman nopeasti, mikäli mahdollista, viimeistään viikon kuluessa valituksen vastaanottamisesta. Mikäli asiakaspalautteen tai -valituksen käsittely ja ratkaisu ei ole mahdollista viikon kuluessa sen vastaanottamisesta, asiakaspalautteen tai -valituksen vastaanottaminen vahvistetaan asiakkaalle viikon kuluessa sekä ilmoitetaan määräaika, johon mennessä vastaus pyritään antamaan. Asiakas voi saada tietoa asian käsittelystä ottamalla yhteyttä omaan asiakasvastaavaansa tai yhteyshenkilöönsä.

Mikäli UB antaa asiakasvalitukseen lopullisen vastineen, johon asiakas on tyytymätön, antaa UB asiakkaalle tiedot mahdollisuudesta jatkaa asian käsittelyä vaihtoehtoisessa riidanratkaisuelimessä.

Asiakaspalautteet ja -valitukset sekä niiden käsittelyyn liittyvät toimenpiteet arkistoidaan seurannan mahdollistamiseksi. Myös UB:n johdolle raportoidaan säännöllisesti saaduista asiakaspalautteista ja -valituksista.

UB:n ja asiakkaan väliseen sopimukseen ja siitä mahdollisesti aiheutuviin riitaisuuksiin sovelletaan Suomen lakia. Jos UB:n ja ei-ammattimaisen asiakkaan välillä syntyy erimielisyyttä, josta ei päästä ratkaisuun keskenään neuvotellen, ei-ammattimaisella asiakkaalla on halutessaan mahdollisuus saada maksutonta neuvontaa ja selvittää asiaa myös ilman tuomioistuinkäsittelyä.

Sijoituspalveluista ja -tuotteista aiheutuvat riitaisuudet voidaan käsitellä myös sen Suomessa sijaitsevan paikalliskunnan käräjäoikeudessa, jonka piirissä kuluttajalla on asuinpaikka, muutoin Helsingin käräjäoikeudessa.

10.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta sekä sijoituslautakunta (FINE)

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta voi auttaa erimielisyyksien selvittämisessä ja antaa neuvontaa, mutta ei voi antaa oikeudellisesti sitovia ratkaisuja. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivat Vakuutuslautakunta, Pankkilautakunta ja Arvopaperilautakunta.

FINE:n Sijoituslautakunta antaa ratkaisusuosituksia ei-ammattimaisten asiakkaiden ja palveluntarjoajien lautakunnalle esittämistä erimielisyyksistä.

Lautakunta käsittelee sijoituspalvelulaissa ja sijoitusrahastolaissa tarkoitettuihin sijoitus- ja sijoitusrahastopalveluihin liittyviä palveluntarjoajan ja ei-ammattimaisen asiakkaan välisiä asioita. Lisäksi lautakunta käsittelee vakuutuslainsäädännön mukaisia sijoitusvakuutuksia koskevia palveluntarjoajan ja ei-ammattimaisen asiakkaan välisiä asioita.

Ratkaisusuositukset koskevat lain, viranomaismääräysten, hyvän arvopaperimarkkinatavan, hyvän vakuutustavan ja sopimusehtojen soveltamista sekä palveluntarjoajan menettelyä. Ne voivat koskea myös korvauksen määrää. Sijoituslautakunta ei käsittele vaatimuksia, jotka kohdistuvat muuhun kuin sijoituspalveluja tarjoavaan yritykseen, rahastoyhtiöön tai sijoitusvakuutuksia tarjoavaan vakuutuksenantajaan. FINE ei käsittele riitaa, joka on vireillä tai käsitelty kuluttajariitalautakunnassa tai tuomioistuimissa.

Yhteystiedot

Vakuutus- ja rahoitusneuvonta (FINE)
Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki
Puhelin (vaihe): 09 6850 120
sähköposti: info@fine.fi
Lisätietoja osoitteesta: fine.fi

10.3 Kuluttajariitalautakunta

Kuluttajariitalautakunta voi antaa ratkaisusuosituksen kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisestä erimielisyydestä, joka koskee kulutushyödykkeen kuten rahoituspalvelun hankintaa. Se ei kuitenkaan käsittele asioita, jotka koskevat arvopaperiasioita eli esimerkiksi rahastoja, osakkeita, osuustodistuksia tai obligaatioita koskevia asioita. Kuluttajariitalautakunta antaa ratkaisusuosituksia ainoastaan kirjallisiin valituksiin.

Yhteystiedot

Kuluttajariitalautakunta
Hämeentie 3, PL 306, 00531 HELSINKI
Puhelin (vaihe): 029 566 5200.
Sähköposti: kril@oikeus.fi

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät Kuluttajariitalautakunnan verkkosivuilta kuluttajariita.fi.

11 RAHOITUSVÄLINEIDEN PÄÄOMINAISUUDET

Jäljempänä kuvataan eräiden sijoituskohteiden keskeisiä ominaisuuksia ja kaupankäyntiä. Kuvaus ei ole miltään osin tyhjentävä. Rahoitusvälinekuvauksien lisäksi asiakkaan tulee tutustua myös jäljempänä oleviin riskikuvauksiin.

11.1 Osakkeet

Kaupankäynnin kohteena olevat osakkeet voivat olla joko arvo-osuus- tai paperimuotoisia. Suomessa julkista kauppaa käydään Nasdaq Helsinki Oy:ssä (Helsingin Pörssi). Pörssiosakkeiden hinnat julkaistaan tehtyjen kauppojen perusteella. Osakkeisiin rinnastetaan myös merkintä- ja optio-oikeudet, jotka oikeuttavat merkitsemään liikkeeseenlaskijan osakkeita.

Asiakkaalla on myös mahdollisuus ostaa ulkomaisia osakkeita, jolloin kaupankäynti ja omaisuudenhoito tapahtuvat ulkomaisen markkinapaikan lainsäädännön ja markkinatavan mukaisesti. Nämä voivat poiketa

merkittävästi suomalaisesta käytännöstä, samoin näiden osakkeiden säilyttäminen ja kaupankäynti voivat olla kohtalaisia kalliimpia.

Osakkeita voi hankkia myös merkitsemällä osakean- nissa. Suorat sijoitukset osakkeisiin vaativat huolellista perehtymistä osakemarkkinoihin ja yhtiöihin. Osakkaalla on riski menettää sijoittamansa pääoma, jos yritys tekee konkurssin. Jälkimarkkinoilla osakkeiden kurssit eli arvot vaihtelevat kysynnän ja tarjonnan mukaan.

Osakkeen hinnanvaihteluun (riskiin ja tuottoon) vaikuttavat sekä markkinoiden yleinen kehitys että tiedot liikkeeseenlaskijan menestykseen vaikuttavista seikoista, liikkeeseenlaskijan toimiala ja koko, lainsäädännön muutokset sekä mm. liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä ja omistuksen jakautuminen. Riskiin vaikuttaa yleisesti myös osakkeella käytävän kaupan laajuus. Osakkeiden kurssit vaihtelevat kysynnän ja tarjonnan mukaan. Kysyntään vaikuttavat odotukset yhtiön tulevista tuotoista. Suhdanteilla on suuri merkitys tuleviin tuottoihin. Osakesijoituksen tuotto muodostuu osingosta ja osakkeen arvonnoususta. Osakeyhtiö maksaa osinkoja vain, jos sillä on taloudelliset edellytykset osingonjakoon. Osakkeenomistajalla on osakkeen arvon laskun lisäksi riski myös siitä, että hän ei saa osinkoa.

Osakesijoittamiseen voivat liittyä seuraavat riskit: markkina-, tuotto-, valuutta-, yritys-, vastapuoli- ja likviditeettiriski. Osakesijoitusten tyypillisimpiä riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluun liittyviä riskejä ovat markkinariski ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski (likviditeettiriski). Vieraan valuutan määräisten osakkeiden arvoon liittyy myös valuuttariski.

Listamattomat osakkeet ovat osakkeita, joita ei ole otettu julkisen kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä. Näille osakkeille ei ole virallista hintanoteerausta. Erityisesti listamattomiin osakkeisiin voi liittyä likviditeettiriski.

11.2 Joukkovelkakirjalainat

Joukkolainat ovat valtion, kuntien, yritysten ja muiden yhteisöjen liikkeeseen laskemia velkakirjoja, joilla yleisöltä lainataan varoja. Kullakin joukkovelkakirjalainalla on omat ehdot ja ominaisuudet. Korkojen ja pääoman takaisinmaksun aikataulu määräytyy lainaehtojen mukaan. Korkoa tuottavia joukkovelkakirjalainoja ovat esim. obligaatit. Osakesidonnaisia lainoja ovat optio- ja vaihtovelkakirjalainat, jotka ovat tavallaan osakkeiden ja joukkovelkakirjalainojen välimuoto.

Joukkovelkakirjalainaan sijoitetaan tyypillisesti merkitsemällä lainaa liikkeeseenlaskusta eli emissiosta, mutta lainoilla on myös jälkimarkkinat, joilla sijoittajat voivat käydä kauppaa kesken laina-ajan. Valtioiden ja yritysten velkakirjalainat ovat yleensä kertalyhenteisiä ja useamman vuoden mittaisia. Joukkovelkakirjalainoihin sijoittamiseen

voivat liittyä muun muassa seuraavat riskit: liikkeeseenlaskija-, valuuttakurssi-, inflaatio-, korko-, markkina-, likviditeetti- ja ennenaikaisen lunastuksen riski.

UB välittää joukkovelkakirjalainoja sekä strukturoituja sijoituslainoja. Joukkovelkakirjalainojen ja strukturoitujen tuotteiden koskevat ehdot on kuvattu kutakin tuotetta koskevissa lainaehdoissa, markkinointimateriaalissa ja muissa asiakirjoissa.

11.3 Yritysten liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjalainat

Yrityslainojen riskitasoon vaikuttavat esimerkiksi yrityksen vakavaraisuus ja liiketoiminnan kannattavuus sekä yrityslainan tyyppi. Yritykseen liittyvää riskiä kuvaa yrityksen luottoluokitus, jonka määrittelystä vastaavat kansainväliset luottoluokittajat *Standard & Poor's*, *Moody's* ja *Fitch*. Kaikilla yrityksillä ei kuitenkaan ole edellä mainittua luottoluokitusta. Yrityslainasijoitusten keskeisin riski on riski liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukyvyistä. Tällä tarkoitetaan riskiä siitä, että liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi, eikä pysty vastaamaan sitoumuksistaan, jolloin sijoittaja voi menettää yrityslainaan sijoittamansa pääoman sekä mahdollisen tuoton osittain tai kokonaan. Jälkimarkkinoilla joukkolainojen kurssit eli arvot vaihtelevat.

Joukkovelkakirjalainan riskiin vaikuttaa keskeisesti se, millainen asema joukkolainalla on yhtiön selvitystilassa tai konkurssissa. Tällöin puhutaan lainojen etuoikeusjärjestyksestä eli senioriteetistä. Seniorilainojen haltijat ovat etusijalla osake- ja debentuurisijoittajiin nähden. Debentuurilla (engl. *subordinated debt*) tarkoitetaan joukkovelkakirjaa, jonka etuoikeus on liikkeeseenlaskijan muita sitoumuksia huonompi.

11.4 Strukturoidut sijoituslainat

Strukturoidun sijoituslainan tuotto on sidottu tietyn kohde-etuuden kehitykseen ja/tai ajan kulumiseen. Strukturoidun sijoituslainan kohde-etuutena voi olla esimerkiksi osake-, valuutta- tai hyödykeindeksi, indeksikori tai osakekori. Strukturoidut sijoituslainat voivat olla rakenteeltaan pääomaturvattuja tai pääomaturvaamattomia. Pääomaturvalla lainalla tarkoitetaan sitä, että sijoituslainan liikkeeseenlaskija maksaa eräpäivänä sijoittajalle takaisin vähintään sijoituksen nimellispääoman. Pääomaturva on voimassa vain eräpäivänä, eikä se kata sijoittajan mahdollisesti maksamaa ylikurssia tai merkintäpalkkiota. Strukturoituihin sijoituslainoihin, myös pääomaturvattuihin, liittyy riski liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukyvyistä sekä likviditeettiriski. Strukturoidut sijoituslainat on suunniteltu pidettäväksi eräpäivään saakka. Strukturoitujen sijoituslainojen koskevat ehdot on kuvattu kutakin tuotetta koskevassa markkinointimateriaalissa ja muissa asiakirjoissa.

Strukturoidusta tuotteesta annetaan avaintietoasiakirja (*Key Information Document*, KID), joka sisältää tietoja

tuotteen keskeisimmistä ominaisuuksista sekä siihen liittyvistä riskeistä ja kustannuksista. Avaintietoasiakirja sisältää tietoja muun muassa siitä, voiko tuote aiheuttaa tappiota ja miten monimutkaisesta tuotteesta on kyse. Strukturoidut tuotteet ovat monimutkaisia tuotteita, joten sijoittajan tulee perehtyä sijoituskohteen ominaisuuksiin ja riskeihin huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä.

11.5 Rahastot

Rahastoissa asiakkaiden varoja kerätään yhteen ja sijoitetaan useisiin eri sijoituskohteisiin, jotka muodostavat rahaston. Rahastoja hoitavat sijoitusalan ammattilaiset, jotka huolehtivat varojen sijoittamisesta rahastojen sääntöjen määrittämiin sijoituskohteisiin. Rahastoon sijoittaneet omistavat rahaston varat.

Rahasto voi olla ns. tavallinen sijoitusrahasto, erikoissijoitusrahasto tai muu vaihtoehtorahasto. Rahastoihin liittyy muun muassa sijoituspolitiikasta ja sijoituskohteista riippuen erilaisia riskejä, kuten markkina-, likviditeetti- tai valuuttakurssiriski, jotka on kuvattu tarkemmin kunkin rahaston avaintietoesitteessä, rahastoesitteessä ja muissa materiaaleissa.

Rahastosijoittamiseen liittyy aina riski siitä, että sijoitetun pääoman voi menettää joko osittain tai kokonaan.

Rahastosijoittamiseen liittyy erityyppisiä riskejä sijoituskohteena olevasta rahastosta riippuen. Rahastoesitteellä on kuvattu rahastosijoittamiseen liittyviä erilaisia riskejä. Yksittäiseen rahastoon liittyvät keskeisimmät riskit ilmenevät kyseisen rahaston avaintietoesitteestä.

11.6 Sijoitusrahastot (UCITS)

Sijoitusrahastoja, eli nk. UCITS-rahastoja, sääntelee sijoitusrahastolaki, jossa määritellään esimerkiksi, mihin sijoitusrahastot saavat sijoittaa ja miten varat pitää hajauttaa eri sijoituskohteisiin. Sijoitusrahastot voidaan jakaa eri tyypeihin sen perusteella millaisiin rahoitusvälineisiin rahasto sijoittaa.

Rahasto voi sijoittaa esimerkiksi osakkeisiin (osakerahasto), korkoinstrumentteihin (korkorahasto) tai niiden yhdistelmiin (yhdistelmärahasto). Rahasto voi sijoittaa myös toiseen rahastoon (rahasto-osuusrahasto).

11.7 Erikoissijoitusrahastot ja vaihtoehtorahastot (AIF)

Erikoissijoitusrahasto on rahasto, jolla on oikeus poiketa sijoitusrahastolain asettamista sijoitusrajoituksista. Esimerkiksi sijoituskohteiden määrä voi erikoissijoitusrahastossa olla tavallista sijoitusrahastoa pienempi. Rahaston nimestä on käytävä ilmi, että se on erikoissijoitusrahasto. Erikoissijoitusrahastot ovat vaihtoehtorahastoja ja kuuluvat niitä koskevan sääntelyn piiriin.

Vaihtoehtorahastot ovat rahastoja, jotka voivat sijoittaa lähes mihin tahansa. Vaihtoehtorahastoja voivat olla esimerkiksi *hedge*-, kiinteistö-, pääoma-, hyödyke- tai infrastruktuurirahastot. Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista määrittelee, miten vaihtoehtorahaston toiminta on järjestettävä sekä mitä tietoja sen on annettava viranomaisille ja sijoittajille. Suomessa ei-ammattimaisille sijoittajille saa tarjota vaihtoehtorahastoja, jos rahaston hoitajalla on toimilupa ja rahastosta on laadittu avaintietoesite.

11.8 Pörssilistatut rahastot

On olemassa myös pörssinoteerattuja rahastoja (*Exchange Traded Fund*, ETF). ETF:t muistuttavat tavallisia sijoitusrahastoja, mutta niitä voidaan ostaa osakkeiden tapaan pörssistä.

ETF-sijoittamiseen liittyvät riskit ovat lähtökohtaisesti samat kuin muussa kansainvälisessä rahastosijoittamisessa. ETF:t seuraavat yleensä jotakin indeksiä, joten ne eivät valitse itse sijoituskohteitaan vaan sijoittavat varat markkinan koostumusta kuvastavan indeksin mukaisesti. ETF:t voivat myös sijoittaa johdannaisiin, joiden arvo määräytyy jonkin valitun indeksin mukaisesti.

11.9 Indeksiosuudet

Indeksiosuus on indeksiä seuraava rahasto-osuus tai muu vastaavanlainen arvopaperi, jolla käydään kauppaa pörssissä. Indeksiosuusrahasto sijoittaa varansa siten, että rahaston arvopaperit ja niiden painoarvot ovat mahdollisimman tarkasti kohdeindeksin mukaiset. Indeksiosuuden arvo perustuu rahaston varallisuuden arvoon. Koska rahaston varat on sijoitettu kohdeindeksin mukaisesti, osuuden arvo seuraa kohdeindeksin arvoa.

Indeksiosuussijoituksen riski on sama kuin indeksin mukaisiin arvopapereihin hajautetun sijoituksen riski.

Riski on sen vuoksi pienempi kuin sijoitettaessa yksittäiseen indeksiin kuuluvaan arvopaperiin.

11.10 Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka arvo riippuu sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista, hintavaihtelusta, korkotason vaihtelusta, sopimuksen erääntymisajasta tai muusta johdannaisen arvoon vaikuttavasta tekijästä. Johdannaissopimuksen kohde-etuutena voi olla esimerkiksi osake, valuutta, korko, hyödyke, luottoriski, indeksi tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku. Yleisimpiä johdannaisia ovat optiot, termiinit, futuurit, vaihtosopimukset ja näiden yhdistelmät. Johdannaissopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksen eli markkinariskin lisäksi johdannaissopimusten arvoon ja sopijapuolten suoritusvelvollisuuksien määrään, ajoitukseen ja toteutukseen vaikuttavat mm. markkinatapahtumat, yleistaloudelliset ja poliittiset tekijät sekä lainsäädännön muutokset. Johdannaissopimuksiin liittyy osapuolten maksukyvyttömyydestä johtuva

suorituksen viivästymisen ja luottotappion riski.

11.11 Warrantit

Warrantit ovat arvopapereita, joiden arvonkehitys on sidottu tietyn kohde-etuuden kehitykseen. Kohde-etuutena voi olla esimerkiksi osake, indeksi tai muu arvopaperi. Ostowarrantit oikeuttavat kohde-etuuden ostamiseen ja myyntiwarrantit kohde-etuuden myymiseen warrantin ehdoissa sovittuun hintaan päättymispäivänä. Tavallisesti warrantin päättymispäivänä ei suoriteta tadelista ostoa tai myyntiä, vaan warrantin liikkeeseenlaskija maksaa warrantin nettoarvon rahana. Warrantteja käytetään yleensä niiden tarjoaman vipuominaisuuden vuoksi, kun tavoitellaan korkeampaa tuottoa kohde-etuuden odotetusta noususta tai laskusta. Myyntiwarrantteja voidaan käyttää myös suojautumiseen odotetun kurssilaskun varalta. Warranteille on määritelty kerroin, joka kertoo kuinka monta warranttia vastaa esimerkiksi kohde-etuutena olevaa osaketta. Vipuominaisuuden seurauksena warrantit mahdollistavat korkean tuoton pienillä pääomilla. Vastaavasti arvonmuutokset voivat olla huomattavasti kohde-etuuden muutoksia voimakkaampia. Siksi riski sijoitetun pääoman menettämisestä on suuri. Vaikka warrantteilla on ennalta määritelty juoksuaika, niillä voi käydä kauppaa osakkeiden tapaan pörssissä. Warrantin liikkeeseenlaskijana toimii muu taho kuin alla olevan arvopaperin liikkeeseenlaskija, esimerkiksi pankki tai sijoituspalveluyritys. Liikkeeseenlaskija toimii yleensä myös markkinatakaajana eli tarjoaa osto- ja myyntinoteerauksen jälkimarkkinoilla.

Warrantit voivat olla rakenteeltaan hyvin monimutkaisia, joten sijoittajan tulee perehtyä sijoituskohteen ominaisuuksiin ja riskeihin huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä. Warrantteihin liittyy osapuolten maksukyvyttömyydestä johtuvat suorituksen viivästymisen ja luottotappion riskit. Warrantti voi erääntyä arvottomana.

12 KESKEISET SIOITTAMISEEN LIITTYVÄT RISKIT

12.1 Yleistä riskeistä

Sijoittamiseen ja sijoitustuotteisiin liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi jopa menettää. Tehdyn sijoituksen arvo voi nousta tai laskea, eikä ole taetta siitä, että sijoitetut varat saa takaisin. Sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain. Tuotto ja riski kulkevat käsi kädessä. Mitä enemmän jonkin sijoituskohteen arvo vaihtelee, sitä suurempi on riski siitä, että sijoituskohte menettää arvonsa. Korvaukseksi arvonheilahtelusta sijoittajalla on mahdollisuus saada riskitöntä sijoituskohteet parempi tuotto. Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan on syytä perehtyä sijoitusmarkkinoihin ja eri sijoitusvaihtoehtoihin. Asiakas vastaa itse sijoituspäätöksensä taloudellisista tuloksista. Aikaisempi hinnan tai arvon kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Valuuttamääräisiin sijoituksiin liittyy riski valuuttakurssin muutoksista.

Erilaisiin sijoitusstrategioihin liittyvät riskit ovat sidonnaisia strategiassa hyödynnettäviin rahoitusvälineisiin ja niihin liittyviin riskeihin. Tyypillisesti korkeaa tuottoa tavoitteleva sijoittaja joutuu hyväksymään myös sijoitusstrategiaan liittyvän korkeamman riskin. Sijoitusstrategian kokonaisriskiin ja todennäköisyyteen saavuttaa asetettu sijoitustavoite vaikuttaa valittu painotus eri omaisuusluokkien välillä. Eri omaisuusluokkien osuuksia strategiassa muuttamalla voidaan tyypillisesti vaikuttaa myös strategian kokonaisriskiin. Hajautus, esimerkiksi sijoitusten lukumäärällinen, ajallinen tai maantieteellinen hajautus, omaisuusluokan sisällä vähentää tiettyyn omaisuusluokkaan kohdistuvaa kokonaisriskiä.

Seuraavaksi on eritelty tiettyjä sijoituksiin liittyviä riskejä, mutta listaus ei ole tyhjentävä.

12.2 Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä riskiä, että sijoituksen myynti voi olla vaikeaa, jos sijoitus on myytävä ennen eräpäivää. Mikäli sijoitus ei ole likvidi, kasvaa riski, että sijoitus on myytävä hankintahintaa halvemmalla tai sitä ei voi myydä lainkaan. Likviditeettiriski kasvaa markkinahäiriöiden yhteydessä, jolloin arvopaperin kysyntä ja tarjonta ovat epätasapainossa tai kaupankäynti ei ole lainkaan mahdollista.

12.3 Vipuvaikutusriski

Vipuvaikutuksen käsitettä käytetään kuvaamaan keinoja tai strategioita, joiden tarkoituksena on yrittää moninkertaistaa mahdolliset voitot, mutta joihin liittyy myös suurempi tappion riski. Näistä esimerkkejä ovat varojen lainaaminen tai johdannaisten kaltaisten tuotteiden käyttäminen. Jo pienellä rahoitusvälineen kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri positiivinen tai negatiivinen vaikutus rahoitusvälineen tuottoon ja arvoon.

12.4 Luotto- ja liikkeeseenlaskijariski

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä, että lainan liikkeeseenlaskija on maksukyvytön eikä pysty suoriutumaan velvoitteistaan ja maksamaan korkoa ja erääntyvää pääomaa takaisin. Liikkeeseenlaskijariski liittyy suorien joukkovelkakirjalainojen lisäksi myös strukturoituihin sijoituslainoihin.

12.5 Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan sijoituskohteen herkkyyttä kohdemarkkinoiden arvon vaihtelulle. Sijoituksen arvonmuutokset voivat olla alla olevaa kohdemarkkinaa suurempia tai pienempiä. Toisinaan yksi sijoituskohte voi altistaa useille markkinariskeille esimerkiksi tilanteessa, jossa sijoituksen arvon kehitys on riippuvainen useamman kohde-etuuden kehityksestä.

12.6 Tuottoriski

Tuottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitusvälineen kohde-etuus kehittyä ehtojen kannalta ei-toivotulla tavalla. Kohde-etuuden tulevasta kehityksestä ei voida antaa takeita. Kohde-etuuden arvo voi vaihdella sijoitusaikana ja odotettu tuotto jäädä saamatta.

12.7 Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan altistumista valuuttakurssien muutoksille. Sijoituksen tuotto ei siten ole sama kuin vierasvaluutassa noteeratun sijoituksen kurssimuutos. Valuuttakurssin muutos voi nostaa tai laskea sijoituksen euromääräistä tuottoa.

12.8 Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkosijoitusten markkina-arvon muutoksiin liittyvää riskiä. Esimerkiksi markkinakorkojen nousu laskee korkosijoitusten arvoa tuottovaatimuksen noustessa ja markkinakorkojen lasku puolestaan nostaa korkosijoitusten arvoa.

Markkinakorkojen muutokset voivat vaikuttaa myös sijoituksesta maksettavan tuoton tai lainojen korkomenojen suuruuteen.

12.9 Ennenaikaisen lunastuksen riski

Liikkeeseenlaskija voi poikkeuksellisessa erityistilanteessa lunastaa joukkovelkakirjalainan takaisin ennen eräpäivää lainakohtaisissa ehdoissa mainituin edellytyksin. Ennenaikaisen lunastuksen yhteydessä sijoittaja ei välttämättä saa tuottoa sijoitukselleen eikä sijoittamaansa pääomaa kokonaisuudessaan takaisin.

12.10 Vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan riskiä, joka johtuu siitä, että liiketoimen vastapuoli saattaa laiminlyödä velvoitteensa. Käytännössä velvoite voi rikkoutua esimerkiksi tilanteessa, jossa vastapuoli tulee maksukyvyttömäksi tai menee konkurssiin.

12.11 Yritysriski

Yritysriskillä tarkoitetaan yksittäiseen yritykseen liittyvää riskiä. Esimerkiksi yhtiön odotettua merkittävästi heikompi menestys tai sitä kohtaava kielteinen tapahtuma vaikuttavat negatiivisesti yhtiön maksukykyyn ja markkina-arvoon.

12.12 Selvitysrisi

Selvitysriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että arvopaperikaupan vastapuoli ei toimi sovittujen ehtojen mukaisesti, vaikka toinen osapuoli on täyttänyt omat sopimusvelvoitteensa. Voi olla, että sovittu kauppa ei toteudu, koska vastapuoli ei maksa vaadittua kauppahintaa tai vastapuoli ei toimita rahoitusvälinettä. Selvitysrisi on

suurempi mannerten välisissä arvopaperi- ja valuutatransaktioissa, sillä kauppohen selvitys voi tapahtua eri aikavyöhykkeillä. Myös kaupankäyntimenetelmien eroavaisuudet saattavat aiheuttaa riskiä.